



ת"פ 39282/10/14 - פרקליטות מחוז מרכז נגד אושרית סלמן

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 39282-10-14 פרקליטות מחוז מרכז נ' סלמן
תיק חיצוני:

בפני	כב' הסגנית נשיאה עינת רון
מאשימה	פרקליטות מחוז מרכז
נגד	
נאשמת	אושרית סלמן

החלטה

מונחת בפני בקשת הנאשמת לביטול כתב האישום שהוגש כנגדה נוכח אי קיומה של זכות השימוע, בהתאם לסעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982.

רקע עובדתי ותמצית טענות הצדדים

נגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירה של מסירת ידיעות כוזבות, לפי סעיף 243 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 22.12.12, מסרה הנאשמת לשוטר בנימין דולקין כי בעלה, מר קנדי סלמן, מכה אותה וכן, כי הכה אותה גם באותו היום.

בשעה 09:30 לערך, הגיעה הנאשמת לתחנת המשטרה ברחובות ומסרה הודעה בפני השוטרת איה בר נתן לפיה קנדי איים עליה והכה אותה במספר הזדמנויות, בסטירות ובאמצעות אגרופיו. עוד הצביעה הנאשמת על סימני חבלה בידיה וטענה כי הם נגרמו כתוצאה ממכותיו של קנדי ביום 19.11.12.

הנאשמת מסרה הודעות אלה לנציגי החוק, ביודעה כי הן ידיעות כוזבות.

בעקבות מסירת הודעות אלה, הוגש כתב אישום בגין ביצוע עבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 382 לחוק העונשין ואיומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, כנגד קנדי.

כן, הוגשה בקשה למעצרו עד תם ההליכים המשפטיים של קנדי, אשר היה עצור החל מיום 22.11.12 ועד ליום 02.12.12.



בישיבה שנערכה למתן מענה לכתב האישום, ביום 07.12.14, העלה ב"כ הנאשמת טענה מקדמית, לפיה לא קויימה בעניינה של הנאשמת זכות השימוע בהתאם להוראת סעיף 60א לחסד"פ, כמחוייב בעבירות מסוג פשע ועתר לביטול כתב האישום נגדה.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשמת לא קיבלה מכתב יידוע טרם הגשת כתב האישום נגדה וגם אם נשלח מכתב יידוע לכתובתה, אין להסתפק בכך במקרה זה, הואיל והוא פנה לפרקליטות בניסיון לברר מהו סטאטוס התיק. הושב לו על ידי מזכירה ממשרדי הפרקליטות כי יקבל הודעה על כל התפתחות הנוגעת לתיק.

ב"כ הנאשמת הדגיש כי ביום 05.11.14 נגזר דינה של הנאשמת בתיק אחר, תוך שלא הנאשמת ולא בא כוחה היו מודעים כי הוגש כתב אישום בתיק דנן כנגדה. עוד ציין כי גם בתסקיר שירות המבחן צויין במפורש כי לנאשמת אין תיקים פתוחים התלויים ועומדים כנגדה.

לכך, מצטרפת העובדה כי כתב האישום הוגש בשיהוי ניכר של כשנתיים.

על כן, סבור ב"כ הנאשמת כי יש להורות על מחיקת כתב האישום נגד הנאשמת ולאפשר לה למצות ההליכים מול המאשימה.

בתגובה, טען ב"כ המאשימה כי הודעה בהתאם לקבוע בסעיף 60א לחסד"פ נשלחה לנאשמת, באמצעות דואר רשום, ביום 04.04.13 וכתב האישום כנגד הנאשמת הוגש ביום 26.10.14.

בהתאם לסעיף 60א(א) לחסד"פ, שליחת ההודעה בדואר רשום מהווה המצאה כדין ואין הכרח באישור מסירה.

ב"כ המאשימה הדגיש כי המאשימה המתינה למעלה מן הזמן הדרוש הקבוע בחוק טרם הגשת כתב האישום וכי השיהוי בהגשת כתב האישום נבע מהשלמות חקירה שהתבקשו.

עוד ציין כי פנייתו של ב"כ הנאשמת לא הגיעה אליו. אולם בכל מקרה, המאשימה קיימה את חובת היידוע ועל כן, אין מקום לבטל את כתב האישום כנגד הנאשמת.

דין

המסגרת הנורמטיבית לדין זה מצויה בהוראת סעיף 60א לחסד"פ, וזו לשונה:



"(א) רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.

(ב) בהודעה תצוין כתובתה של רשות התביעה שאליה ניתן לפנות בכתב לבירורים ולהצגת טיעונים.

(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.

(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור.

(ה) החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, מטעמים שיירשמו, כי הנסיבות מצדיקות זאת, רשאי הוא להגיש כתב אישום, בטרם חלפו 30 הימים ואף בטרם פנה החשוד כאמור בסעיף קטן (ד).

(ו) ... "

בהתאם להוראת סעיף זה, כאשר עסקינן בעבירה מסוג פשע, חלה חובה על רשות התביעה ליידע את החשוד, לפי הכתובת הידועה לה, כי חומר החקירה בעניינו הועבר לידה. זכותו של החשוד לפנות אל רשות התביעה, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, להציג טענותיו לגבי העמדתו לדין בפניה ולבקש כי תימנע מהגשת כתב אישום כנגדו.

בתי המשפט עמדו לא פעם על חשיבות זכות השימוע.

זכות זו עשויה לייעל את מלאכת התביעה. יכול ויחסכו משאבים הכרוכים בניהולו של הליך פלילי, באם שכנע הנאשם את התביעה כי אין להעמידו לדין. לחילופין, יכול השימוע לחדד המחלוקות בין הצדדים ולייעל את המשך ההליך ואף עשויה לעודד הידברות בין הצדדים בניסיון להגיע לכדי הסדר טיעון. אולם, עלול הוא גם להקשות על עבודת התביעה ולדחות את פתיחתו של ההליך הפלילי. על כן, לשם הגשמת תכליותיו בצורה אופטימאלית, הכלל הוא כי יש לקיימו מראש (ראה ע"פ 1053/13 חסן הייכל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 23.06.13]; בג"צ 1400/06 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממלא מקום ראש הממשלה [פורסם בנבו, 06.03.06]).

האם ניתנה לנאשמת אפשרות לקיום שימוע טרם הגשת כתב האישום?

בהתאם להוראת סעיף 60א(ג) לחסד"פ, באם נשלחה הודעת יידוע לחשוד באמצעות דואר רשום - חזקה חלוטה היא כי הומצאה כדין, בין אם חתם הנמען על אישור המסירה ובין אם לאו.



המאשימה הציגה אישור משלוח באמצעות דואר רשום וכן, אישור מאתר האינטרנט של דואר ישראל כי הודעת היידוע שנשלחה לכתובתה של הנאשמת התקבל בסניף הדואר הקרוב למקום מגוריה. אישור מסירה בדבר קבלת הודעת היידוע על ידי הנאשמת - אין.

עוד אפנה לנוסח סעיף 57ג לפקודת הראיות (נוסח חדש), תשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות") הקובע כך:

"מקום שחיקוק מתיר או מחייב להמציא מסמך על ידי הדואר, בין שהוא נוקט לשון "המצאה" ובין שהוא נוקט לשון "נתינה" או "שליחה" או לשון אחרת, רואים את ההמצאה - אם אין הוראה אחרת משתמעת - כמבוצעת -

- (1) אם דוור מכתב המכיל את המסמך והמען על המכתב היה כשורה ודמי המשלוח שולמו מראש או שהמכתב היה פטור מתשלום דמי דואר או נושא עליו סימן המעיד כי הוא נשלח בשירות המדינה;**
- (2) במועד שבו היה המכתב מגיע לתעודתו בדרך הרגילה של הדואר, אם לא הוכח היפוכו של דבר."**

כאמור, שליחת הודעת היידוע בדואר רשום מהווה המצאה כדין.

הנאשמת לא סתרה החזקה הקיימת בסעיף 60א(א) לחסד"פ. כך גם לא נסתר האמור בסעיף 57ג לפקודת הראיות.

אמנם, אין צורך, כאמור, בקיומו של אישור מסירה על מנת ששליחת הודעת היידוע תיחשב המצאה כדין, אך יצויין כי הנאשמת אף לא סיפקה הסבר סביר לסיבה בגינה לא קיבלה את הודעת היידוע.

תמוהה טענת הנאשמת כי לא קיבלה את הודעת היידוע שנשלחה אליה, אך לדיון הנקבע בעניינה בבית המשפט, היא התייצבה במועד. הזמנה להתייצב לדיון נשלחה לכתובתה הרשומה של הנאשמת - אותה כתובת אליה נשלחה הודעת היידוע - אז איך ומהיכן ידעה הנאשמת על מועד הדיון הנקבע בעניינה?...

פנייתו של ב"כ הנאשמת למשרדי המאשימה בבירור לגבי סטאטוס התיק אינה עומדת בסתירה לחזקה זו. אולם, למעלה מן הצורך ולמען הזהירות, אדון בשאלה האם אי קיום השימוע בפועל, בהכרח יוביל לביטול כתב אישום כנגד הנאשמת?

סוגיה זו נדונה בערכאות השונות בבתי המשפט, אך נראה כי לא ניתן להצביע על גישה אחידה בנושא. במקרים מסויימים נקבע כי אי קיום שימוע טרם הגשת כתב אישום יוביל לביטול כתב האישום כנגד הנאשם



ובמקרים אחרים, נקבע כי אין לבטל את כתב האישום ויש לקיים את הליך השימוע בדיעבד.

ההחלטה על העמדה לדין הינה החלטה הנופלת בגדר החלטה מנהלית. אי קיום שימוע טרם קבלת ההחלטה מהווה פגם בפעולת הרשות המינהלית ומשכך, נקבע כי יש להחיל עליו את דוקטרינת הבטלות היחסית (ראה ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 834, 776 (2005)).

הוזה אומר, יש לבחון נסיבות המקרה גופו ולבדוק תוצאות הפגם.

מהתשתית שהוצגה לבית המשפט על ידי הצדדים, לא ניתן לקבוע בוודאות כי אילו טענותיה של הנאשמת היו נשמעות מראש, התוצאה בהכרח הייתה אי הגשת כתב אישום כנגדה.

הסטאטוס בו מצוי ההליך, טרם מענה הנאשמת למיוחס לה בכתב האישום, מאפשר קיומו של שימוע בדיעבד והפגיעה בזכויותיה, ככל שקיימת, הינה בת תיקון בשלב זה.

חזקה כי גורמי התביעה עושים מלאכתם נאמנה ודלתם פתוחה לשמיעת טענות הנאשמת באופן כזה שאם ישתכנעו כי יש לבטל את כתב האישום, יעשו כן.

(ראה ע"פ 1053/13 חסן הייכל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 23.06.13]; ת"פ (מחוזי ת"א) 40131/07 מדינת ישראל נ' בן רובי [פורסם בנבו, 03.09.07]; תפ"ח (מחוזי ת"א) 1057/06 מדינת ישראל נ' אזולאי [פורסם בנבו, 23.11.06]).

בנסיבות האמורות, לא ניתן לומר כי קיים פגם המצדיק ביטולו של כתב האישום.

לאור האמור לעיל, הנני דוחה את הבקשה.

המזכירות תעביר ההחלטה אל הצדדים.

ניתנה היום, ט"ז שבט תשע"ה, 05 פברואר 2015,
בהעדר הצדדים.